

Yazarlarımızın dikkatine!

To our authors!

Ümit Aydoğan¹

Değerli Okurlarımız,

Merhaba!

TÜBİTAK ULAKBİM Türk Tıp Dizini'nde yer alan tek aile hekimliği dergisi olan Dergimize yazı akışı her geçen gün artmaktadır. Editoryal ekip olarak her yazı için titiz bir değerlendirme süreci oluşturmaya çalışıyoruz. Bu süreci hızlandırmak adına makalelerin teknik değerlendirmesini bir süredir hakem değerlendirmesi öncesinde değil, makale kabul aşamasında yapmaktayız. Böylece yazılar sisteme girilir girilmez olabildiğince en kısa sürede, editoryal ve hakem değerlendirmesine başlayabiliyoruz. Ancak bunun için, teslim edilen makalelerin Dergimizin makale teslim kurallarına uygunluğu çok önemli. Bu sayıdaki başyazımızda makale değerlendirme sürecindeki bazı aksama ve sorunları sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Değerli yazarlarımız,

Öncelikle, dergimizin aralıksız olarak çıkmasında, büyük emeklerle hazırladığınız yazılarınızı göndererek vermiş olduğunuz katkılardan dolayı, sizlere çok teşekkür ederiz.

Uzun süredir yazar olarak makale gönderdiğim Türkiye Aile Hekimliği Dergisi'nde, 2014 yılı itibarıyla yoğun bir çalışmanın gerçekleştiği Editörler Kurulunda, özellikle teknik değerlendirmelerden sorumlu editörlerden biri olarak görev yapmaktayım. Yani, gelen yazıların ilk değerlendirmesinin yapıldığı, eksiklerinin tamamlandığı, olgunlaştırıldığı ve yeni başlayan yazarlarımıza yapıcı rehberliğin yapıldığı bir yerde çalışıyorum. Bu, bir araştırmacı ve yazar için önemli tecrübelerin kazanıldığı bir görevdir ve

bir onurdur aynı zamanda.

Araştırmacı olarak yapmış olduğum bilimsel çalışmalar sonrasındaki yazılarımın büyük bir kısmını, uzmanlık derneğimizin dergisi olan Türkiye Aile Hekimliği Dergisi'ne gönderdim ve göndermeye devam edeceğim. Ben de bütün yazarlar gibi, gönderdiğim yazımın kabul edilmesini ve kabul yazısını içeren mesajı beklerim hep. Ne yazık ki, Editörler Kurulu'nda çalışmaya başladığım kısa sürede, bu sürecin çok kolay olmadığını farkettim. Kendi mesleki hayatıma baktığımda ise bu süreci kolaylaştıracak bir takım önemli noktaların olduğunu tecrübe edindim. Bu önemli noktaları sizlerle paylaşmak istiyorum:

1. Yaptığım çalışmanın ve hazırladığım makalenin, göndereceğim dergi için uygun bir yazı olup olmadığı,
2. Göndereceğim derginin web sayfasında, yazarlara bilgi kısmındaki, yazıların hazırlanması, etik ile ilgili konular, yazı çeşitleri, yazı kuralları gibi alt başlıkların dikkatlice okunması,
3. Dergiye gönderilecek yazıyı derginin makale kabul sistemine yüklerken, onunla birlikte zorunlu olarak yüklenmesi gereken "Çıkar Çakışması Beyan Formu", "Yayın Hakkı Devir Formu" ve "Yazar Katkı Formu" gibi formların sisteme yüklenmesi gerekliliği.

Yazar olarak bizzat yaşadığım ve makale değerlendirme sürecini doğrudan etkileyen yukarıda saymaya çalıştığım önemli noktalara dikkat edilmediği veya gözden kaçtığı durumlarda, yazıların değerlendirilme süreci ister istemez uzamaktadır.

Göndermiş olduğunuz yazılarınızın ilk değerlendirmesinde Türkiye Aile Hekimliği Dergisi baş editörü ve editörlerinin en fazla tespit ettiği sorunlar şunlardır: Makalenin Türkçe ve İngilizce başlıklarının olmaması, sorumlu yazar iletişim bilgilerinin (güncel adresleri ve ulaşılabilecek telefon numarası, vb) eksik olması, Türkçe ve İngilizce özetin eksikliği, Türkçe ve İngilizce özet alt başlıklarının Dergimizin yazım kurallarına göre yapılandırılmaması, anahtar sözcüklerin uygun olmaması, ana metindeki alt başlıkların uygun olmaması, yazıların sözcük ve tablo/şekil sayısının fazlalığı, tablo ve şekillerdeki kısaltmaların tablo ve şekil altında açıklanmaması, kaynakların Dergimizin kaynak yazım kurallarına uygun olarak yazılmaması.

Yine, sisteme en fazla hatalı yükleme durumlarından biri de “Editöre Mektup” yazı çeşidi ile ilgilidir. Aile Hekimliğinden Haberler bölümü için uygun olan yazılar, ne yazık ki Editöre Mektup olarak sisteme yüklenmektedir. Editöre mektup, hepimizin bildiği gibi, genelde kısa bir yazı çeşididir ve okuyucunun dergide yayınlanmış olan ve ilgisini çeken bir makaleye yorum getirmesidir. Dergimizin yayın kuralları içinde şöyle tanımlanmaktadır: “Dergide yayınlanmış makalelerle ilgili yorumda bulunmak, araştırmalar hakkında bilgi vermek, aile hekimlerini gelişmelerden haberdar etmek, Türkiye’de aile hekimliğinin gelişimi ile ilgili bilgileri ya da anıları aktarmak ya da belli konulara dikkat çekmek gibi amaçlarla editöre mektup ya da yorum yazıları gönderilebilir.” Bu yorumların yapıcı ve nesnel olması, amaç içermesi, kısa ve yalın bir dille yazılması, daha önce başka bir yerde yayınlanmamış olması önemlidir. Makaleler dergilerde yayınlanmadan önce sıkı bir kontrolden geçiriliyor olsalar da, gözden kaçan hatalar olabilmektedir. Bu durumlarda, okuyucular makale hakkındaki yorumlarını editöre gönderdikleri bir mektupla bildirebilirler. Bu nedenle editöre mektuplar, makale yayınlandıktan sonraki bir kontrol mekanizması olarak da düşünülebilir.

Bu arada makale kabul sistemimizi geliştirmeye çalışıyoruz. Bildiğiniz üzere bir yıldan uzun bir süredir Scopemed Makale Kabul Sistemini kullanıyoruz. Makalenin sisteme yüklenmesinden kabul sonrasında dizgisinin yapılarak taslak çıktılarının hazır olmasına kadar geçen süreçte işleyişi zorlaştıran bazı uygulamalar yaşamaktayız. Bunlardan biri bu değerlendirme sürecinde editörlerin ya da hakemlerin sisteme dosya yükleyememesiydi. Bu nedenler makale üzerinde gösterilmek istenen öneriler ve düzenlemeler sağlıklı bir şekilde yazarlara iletilmemekteydi. Bu durum makalenin kabul edildiği en son düzenlemenin yayıncı kuruluşa iletilmesinde de sorunlara ve yanlış dizgilere yol açmaktaydı. Programa yeni eklemeler yapıldı ve şimdi artık sisteme dosya yükleyebileceğiz.

Makale kabul sistemimizde yaşadıkları sorunlar varsa, yazarlarımızın bunları bize iletmesini beklemekteyiz.

Katkılarınızın bol olduğu yeni sayılarda buluşmak üzere...

Doç. Dr. Ümit AYDOĞAN